

Dosarul nr. 3rh-12/2023

2-19106237-01-3rh-09022023

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. V. Sîrbu)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Negru)

instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (T. Chișca-Doneva, A. Miron, Iu. Bejenaru)

ÎNCHEIERE

29 martie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Maria Ghervas
Mariana Pitic
Galina Stratulat

examinând cererea depusă de Nedelcu Tatiana și Nedelcu Ilie, cu privire la recuzarea judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Tamara Chișca-Doneva, Aliona Miron și Iurie Bejenaru de la examinarea cererii de revizuire depusă de Nedelcu Tatiana, Nedelcu Ilie, Nedelcu Ilie și Nedelcu Denis, împotriva încheierii din 25 ianuarie 2023 a Curții Supreme de Justiție,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Nedelcu Tatiana, Nedelcu Ilie, Nedelcu Ilie Ilie, Nedelcu Denis Ilie și Nedelcu Inna împotriva Primăriei municipiului Chișinău, Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău (Agenția Servicii Publice), Tîmcova Ala și Temcova Ana cu privire la obligarea demolării construcției,

c o n s t a t ă:

La 07 decembrie 2018, Nedelcu Tatiana, Nedelcu Ilie, Nedelcu Ilie Ilie, Nedelcu Denis Ilie și Nedelcu Inna au depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei municipiului Chișinău, Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău (Agenția Servicii Publice), Tîmcova Ala și Temcova Ana cu privire la obligarea demolării construcției (f.d.2, vol.I).

Au solicitat reclamanții obligarea Primăriei municipiului Chișinău să demoleze construcția edificată de Temcova Ana pe lotul de pământ care constituie proprietate municipală și este adiacent casei de locuit ce aparține reclamanților situată în municipiul Chișinău, sectorul Centru, stradela Xxxxxxcu numărul cadastral xxxxxx.

Prin hotărârea din 14 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată acțiunea depusă de Nedelcu Tatiana, Nedelcu Ilie, Nedelcu Ilie Ilie, Nedelcu Denis Ilie și Nedelcu Inna împotriva Primăriei municipiului Chișinău, Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău (Agenția Servicii Publice), Tîmcova Ala și Temcova Ana cu privire la obligarea Primăriei municipiului Chișinău să

demoleze construcția edificată de Tîmcova Ala și Temcova Ana pe lotul de pământ care constituie proprietate municipală și este adiacent casei de locuit ce aparține reclamanților pe adresa: municipiul Chișinău, MD-2001, sectorul Centru, strada XXXXXXX cu numărul cadastral xxxxxx (f.d.13, 29-37, vol.III).

Prin decizia din 14 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de apel depusă de Nedelcu Tatiana și Nedelcu Ilie și a fost menținută hotărârea din 14 mai 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 110, 111-118, vol. IV).

Prin încheierea din 25 ianuarie 2023 a Curții Supreme de Justiție recursul depus de Nedelcu Tatiana și Nedelcu Ilie a fost declarat inadmisibil.

La 09 februarie 2023 Nedelcu Tatiana, Nedelcu Ilie, Nedelcu Ilie și Nedelcu Denis au depus cerere de revizuire împotriva încheierii din 25 ianuarie 2023 a Curții Supreme de Justiție, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea încheierii instanței de recurs, a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

La 28 martie 2023, Tatiana Nedelcu și Ilie Nedelcu a depus cerere de recuzare a judecătorilor Curții Supreme de Justiție Tamara Chișca-Doneva, Aliona Miron și Iurie Bejenaru de la examinarea cererii de revizuire depusă de Nedelcu Tatiana, Nedelcu Ilie, Nedelcu Ilie și Nedelcu Denis împotriva încheierii din 25 ianuarie 2023 a Curții Supreme de Justiție.

În susținerea cererii de recuzare au invocat că au îndoieli rezonabile în obiectivitatea și nepărtinirea judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Tamara Chișca-Doneva, Aliona Miron și Iurie Bejenaru.

Au considerat că există motive întemeiate de recuzare a judecătorilor menționați

Examinând cererea cu privire la recuzarea judecătorilor Curții Supreme de Justiție Tamara Chișca-Doneva, Iurie Bejenaru și Aliona Miron, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție o consideră neîntemeiată și care urmează a fi respinsă, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.202 alin.(1) din Codul administrativ, judecătorul care examinează acțiunea în contencios administrativ trebuie să se abțină sau poate fi recuzat în baza temeiurilor prevăzute la art. 49 și 50.

Totodată, conform art.50 alin.(1) din Codul administrativ, pentru o autoritate publică într-o procedură administrativă nu pot acționa, de asemenea, persoanele în privința cărora există un motiv de justificare a neîncrederii față de o exercitare imparțială a funcției.

Motivul indicat la alin.(1) poate exista, în special, atunci când persoana care acționează pentru autoritatea publică: a) întreține relații personale strânse cu un participant la procedura administrativă ori cu reprezentantul legal sau împuternicit al acestuia; b) și-a expus părerea în public în mod depreciativ sau în alt mod ce poate fi contestat în privința unui participant la această procedură; c) și-a expus părerea public cu privire la finalitatea procedurii sau la aprecierea probelor până la închiderea procedurii; d) are un interes economic sau personal față de rezultatul procedurii administrative.

Prin expresia „în special” din conținutul art.50 alin.(2) din Codul administrativ, se înțelege că motivele de justificare a neîncrederii față de o exercitare imparțială a funcției

de judecător în procedura contenciosului administrativ nu poartă un caracter exhaustiv, respectiv, pot fi reglementate și alte astfel de motive.

În corespundere cu prevederile art.202 alin.(4) din Codul administrativ, recuzarea sau abținerea judecătorului se examinează în ordinea prevăzută în Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederile art.195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedură civilă, cu excepția art.169-171.

Articolul 52 alin.(2), (4), (5) și (6) din Codul de procedură civilă prevede că, propunerea de recuzare și de abținere de la judecată se face oral sau în scris pentru fiecare în parte, trebuie să fie motivată și prezentată până la începerea dezbaterii cauzei în fond. Cererea de recuzare și cererea de abținere de la judecată pot fi înaintate mai târziu doar dacă autorul lor a aflat de existența temeiului recuzării sau abținerii după ce a început judecarea cauzei în fond. Procedura soluționării cererii de abținere de la judecată și efectele admiterii ei se determină conform prevederilor art.53 și 54. În proces nu se admite înaintarea repetată a recuzării aceluiași judecător și pentru aceleași motive dacă anterior recuzarea lui a fost respinsă. De asemenea, nu se admite: recuzarea judecătorului din suspiciune în imparțialitatea lui dacă nu sînt cunoscute temeiurile de drept și de fapt pentru înaintarea recuzării; recuzarea judecătorului căruia i s-a încredințat verificarea temeiniciei recuzării declarate unui alt judecător; recuzarea judecătorilor care nu sînt implicați în examinarea cauzei. Cererea de recuzare depusă contrar prevederilor alin.(5) din prezentul articol în care se invocă alte motive decît cele prevăzute la art.50 și 51 nu se examinează și se anexează la materialele dosarului printr-o încheiere protocolară.

În conformitate cu art.53 alin.(5) din Codul de procedură civilă, instanța decide asupra recuzării în camera de deliberare printr-o încheiere motivată, care nu se supune niciunei căi de atac decît o dată cu fondul hotărârii sau al deciziei.

Prin urmare, din normele citate supra rezultă că legiuitorul a prevăzut exhaustiv două condiții esențiale pentru înaintarea cererii de recuzare în privința judecătorului și anume: recuzarea trebuie să fie motivată și poate fi propusă până la începerea dezbaterii cauzei în fond.

După cum rezultă din materialele cauzei, prin cererea din 28 ianuarie 2023 Tatiana Nedelcu și Ilie Nedelcu au înaintat recuzare judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Tamara Chișca-Doneva, Aliona Miron și Iurie Bejenaru.

Astfel, prin încheierea președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție din 23 martie 2023 pentru ședințele Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 27 martie -31 martie 2023 a fost format completul de judecată nr. 1 compus din : Tamara Chișca-Doneva, Iurie Bejenaru și Nicolae Craiu pentru examinarea recursurilor declarate în cauzele de contencios administrativ.

În acest sens, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reieșind din prevederile art. 52 alin. (5) și (6) din Codul de procedură civilă reține că nu se admite și nu se examinează recuzarea judecătorului

Aliona Miron, deoarece judecătorul menționat nu este implicată în examinarea cauzei date.

În ceea ce privește propunerea de recuzare înaintată de Tatiana Nedelcu și Ilie Nedelcu judecătorilor Tamara Chișca-Doneva și Iurie Bejenaru, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, este întemeiată pe existența unei suspiciuni cu privire la lipsa de imparțialitate fără a fi motivată și invocate temeiurile de drept.

Prin urmare, argumentele invocate sunt neîntemeiate și nu exclude posibilitatea judecătorilor vizați de a participa la judecarea cauzei în ordine de recurs în prezenta cauză.

Judecătorul are obligația profesională ca în cauzele ce le judecă, să afle adevărul și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, asigurând prin tot ce face, supremația legii.

Raportând motivele de recuzare la prevederile normelor juridice enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide netemeinicia cererii, or, aceasta nu este motivată suficient în sensul existenței unor prejudecăți sau idei preconceptionale a magistraților recuzați, susceptibile de a-i afecta imparțialitatea subiectivă, iar faptul neîncrederii în judecătorii recuzați nu poate constitui temei de admitere a cererii de recuzare, întrucât temeiul expus nu cade sub incidența art.50 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, fapt ce exclude orice dubiu legitim referitor la imparțialitatea judecătorului.

Subsecvent celor enunțate, Colegiul consideră că recurentul a invocat în propunerea sa de recuzare doar circumstanțe care nu au nici o tangență cu existența unor împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea judecătorilor și servesc ca temei de recuzare a acestora.

Totodată, motivele invocate în cererea de recuzare nu constituie circumstanțe, care indică la imparțialitatea obiectivă a judecătorului nici în sensul definit de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

De altfel, după cum reiterează Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă, imparțialitatea obiectivă a judecătorilor ține de evaluarea aparențelor necesare excluderii unei bănueli rezonabile privind imparțialitatea judecătorului în temeiul anumitor fapte verificabile. În acest context, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului statuează că în fiecare caz concret va trebui de stabilit dacă, în afara conduitei personale a judecătorului, există fapte dovedite de natură a ridica îndoiele în ceea ce privește imparțialitatea acestuia (Wettstein contra Elveției, hotărârea din 21 decembrie 2000, definitivă din 21 martie 2001).

Existența imparțialității, în sensul conferit de art. 6 § 1 al Convenției, se determină prin aplicarea unui test subiectiv, constatând în examinarea convingerilor personale ale unui judecător anume într-o cauză dată și, în același timp, pe baza unui test obiectiv al cărui scop este de a stabili dacă judecătorul a oferit garanții suficiente pentru a elimina orice dubiu legitim în cauza respectivă.

În Recomandarea nr. R(94) 12 privind independența, eficiența și rolul judecătorilor (Principiul I.2.d), Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei a consemnat că „Judecătorii trebuie să aibă libertate neîngrădită pentru a lua hotărârile imparțial, în

conformitate cu conștiința lor și cu interpretarea pe care o dau faptelor, respectând regulile relevante stabilite de lege”.

În același timp, Colegiul reține că temeiurile de recuzare a judecătorului nu pot fi lărgite la inițiativa participanților, precum și nu pot fi tălmăcite de către aceștia, iar limitele impuse de lege urmează să contracareze abuzurile justițiabililor și să creeze un echilibru necesar pentru înlăptuirea efectivă a justiției.

Potrivit criteriilor enunțate de apreciere a imparțialității judecătorului recuzat, Colegiul conchide că la caz, nu există circumstanțe care ar pune la îndoială rezonabilă imparțialitatea acestuia, iar motivele invocate în cererea de recuzare nu se încadrează la cele enumerate la art. 49 și 50 din Codul administrativ, care reglementează în mod exhaustiv temeiurile de recuzare a judecătorilor și a inadmisibilității participării acestora la judecarea cauzei.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea depusă de Tatiana Nedelcu și Ilie Nedelcu cu privire la recuzarea judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Tamara Chișca-Doneva și Iurie Bejenaru.

În conformitate cu art.202 alin.(4), 195, 230 Cod administrativ, art.50-53 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge cererea depusă Tatiana Nedelcu și Ilie Nedelcu cu privire la recuzarea judecătorilor Curții Supreme de Justiție, Tamara Chișca-Doneva și Iurie Bejenaru de la examinarea cererii de revizuire depusă de Nedelcu Tatiana, Nedelcu Ilie, Nedelcu Ilie și Nedelcu Denis, împotriva încheierii din 25 ianuarie 2023 a Curții Supreme de Justiție, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Nedelcu Tatiana, Nedelcu Ilie, Nedelcu Ilie Ilie, Nedelcu Denis Ilie și Nedelcu Inna împotriva Primăriei municipiului Chișinău, Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău (Agenția Servicii Publice), Tîmcova Ala și Temcova Ana cu privire la obligarea demolării construcției.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

Judecători

Mariana Pitic

Galina Stratulat